

DANIEL 10

REVIEW...

- In the first year of Darius - 537 B.C. – Daniel understood the captivity was coming to an end...
 - Daniel did the math – and realized the 70 years of **Jeremiah 29:10** was almost up...
 - His response was to set his face towards God – pray – and fast in sackcloth and ashes!
- To God who keep his promises / mercy – to those who love Him and Keep His commandments ...
 - We have sinned - done wickedly / not obeyed the commands / or listened to the prophets...
 - Therefore the curse and the oath written in the Law was poured out on them!
 - But Daniel prayed - to the God who brought His people out of Egypt with a Mighty Hand...
 - Lord turn YOUR anger and YOUR fury away from YOUR city Jerusalem...
 - For YOUR sake / for YOUR city / for YOUR people / which are called by YOUR name!
- While Daniel was still praying – God sent the answer - Gabriel appeared again...
 - 70 weeks are determined for Israel (*your people*) and Jerusalem (*holy city*)...
 - To Finish transgressions / make an end of sin / bring in everlasting righteousness...
 - The start – the command to rebuild the wall given to Nehemiah on March 14th - 445 B.C.
 - 69 weeks – or 483 years / 173,880 days later on April 6th - 32 A.D. - the Messiah would come!
 - But the Messiah would be cut off – killed – but not for Himself (*crucifixion of Jesus*)...
 - When Jesus was crucified - the countdown stopped – and has been stopped for 2000 years!
 - But the timer will start again when the Antichrist makes peace with Israel – the last 7 years...
 - 3 ½ years into those 7 years - the Antichrist will perform the Abomination of Desolation!
 - Which begins the determined countdown leading to THE END – 1290 days later...
 - When Jesus will return – 2nd coming – and establish His Kingdom!

SPIRITUAL WARFARE... (2 THINGS)

ESPIRITUHANON NGA PAGPAKIG-AWAY..(2 KA MGA BUTANG)

- 1ST – THE 4TH VISION OF DANIEL... VS. 1-11
- 1ST- ANG IKA 4TH NGA PALANAN-AWON NI DANIEL...VS.1-11
 - 1st – The third year of Cyrus – 536 B.C. - the King of Persia... vs. 1
 - 1st- Sa ikatalo nga tuig sang paghari ni Cyrus- 536 B.C- ang Hari sa Persia..vs.1
 - Daniel was now an old man – in his 80s – retired from the Persian court – **Daniel 1:21**
 - Si Daniel subing isa na katigulang nga tawo- sang siya naga edad sang mga 80- nagretiro halin sa palasyo sang Persia- **Daniel 1:21**
 - He even refers to himself by his ‘Babylonian name’ – Belteshazzar...
 - Iya man ginatawag ang Iya nga Babilonian nga ngalan - Belteshazar.
 - He had already received 3 visions from the Lord – **Daniel 7/8/9**...
 - Nakabaton na siya sang 4 ka mga palanan-awon halin sa Dios - **Daniel 7/8/9**
 - And he will now receive his 4th and final vision – comprising **Daniel 10-12**
 - Kag subong siya magabaton sang iya ika 4th kag katapusan nga palanan-awon- nga nalakip sa **Daniel 10-12**
 - It was a message that was true...
 - Matuod ang mga mesahi..
 - But the ‘appointed time was long’ – more literally – the ‘war / warfare was great’...
 - Pero ang gintalana nga tion tuman ka dugay- mas literal- ang inaway/ pagpakig-away nagdako...

- As we are going to see – there was a lot of warfare in delivering this message to Daniel...
 - Subong nga aton makita- madamo sang mga pagpakig-away sa pagdala sang sini nga mensahi para kay Daniel..
 - But unlike the first 2 visions he had – this time he understood what he heard and saw!
 - Pero indi pareho sa na una nga 2 ka palanan-awon niya- sa sini nga tion iya na intiendihan kon ano ang iya nabatian kag nakita!
- o 2nd – A three week fast... vs. 2-3
- o 2nd- Ang tatlo ka semana... vs.2-3
- Daniel had been fasting and morning for three weeks – but why...
 - Si Daniel wala gid nagkaon kag nagpangasubo sa sulod lang sang tatlo ka semana- pero ngaa..
 - Babylon fell in 539 B.C. – and Cyrus commanded the Jews to return to Jerusalem – **Ezra 1:1**
 - Ginlaglag ang Babilonia sang 539 B.C- kag si Haring Cyrus nagmando nga ang mga Judio mabalik sa Jerusalem- **Ezra 1:1**
 - 3 years later – 536 B.C. – Zerubbabel leads the first wave back to the Holy City...
 - Pagligad sang 3 ka tuig -536 B.C- Si Zerubabel ang nagpanguna sang pinakauna nga
 - But that same year Samaritans manage to stop the work on the Temple - **Ezra 4:6-7**
 - Pero sa sina nga pareho nga tuig ang Samariahanon ang nagdumala para ma untat ang ang gina obra sa Templo- **Ezra 4:6-7**
 - It was now the month of Passover (*first month*) – and the Jews still had no Temple!
 - Amo ina subong ang bulan sang Paglabay sang Angehl (una nga bulan) - kag ang mga Judio wala sa gihapon sang Templo!
 - Upset over the lack of progress – Daniel began 3 weeks of fasting and prayer!
 - Nagpangasubo gid tungod sang kakulang sang pag-uswag- si Daniel nagsugod sang 3 ka semana sang pagpusa kag sa pagpangamuyo!
 - That did not mean he did not eat for 3 weeks – he just did not eat ‘desirable’ food / meat!
 - Indi buot silingon nga wala jgid siya nagkaon sa sulod sang 3 ka semana- wala lang siya nagakaon sang iya ‘gusto nga mga pagkaon/ karne!
 - Fasting does not just mean we do not eat food – we can fast from Facebook / the gym...
 - Ang pagpuasa wala nagakahulugan nga indi gid kita magkaon sang pagkaon- puwede kita makapauasa sa Facebook/ sa pag gym...
 - Fasting is not required – **Matthew 6:16** (*if you fast*) - but it is a powerful tool...
 - Ang pagpuasa indi gid kinahanglan- **Mateo 6:16**(*kon ikaw naga puasa*)- pero amo ini ang pinaka mabaskog nga galamiton..
 - We take the time that we save by not eating / watching TV / etc. - and spend it with God...
 - Makuha kita sang tion nga indi lang puro kaon/ lantaw TV/ iban pa- kundi ang ina nga tion ihatag sa Ginoo..
 - Fasting can be a wonderful way to deny our flesh and focus on the things of the Spirit!
 - Ang pagpuasa mangin mananmi nga paagi para mabutigan ang aton luwasnon kag isentro ang mga espirituhanon nga mga butang!
 - But if we fast - do not fast like the Hypocrites - let it be between us and God...
 - Pero kon kita nagapauasa- indi magpuasa nga pareho sa mga salimpapaw- tugutan nga ina sa tunga naton kag ang Ginoo..
 - The Pharisees would paint their faces white and frown so you knew they were fasting...
 - Ang mga Pariseo ginapintahan nila ang ila nga kaugalingon sang puti kag nagakusamod para mahibaluan naton nga sila naga puasa...
 - Their motivation for fasting was not denying their flesh – it was to impress others!

- Ang ila nga motibasyon sa pagpuasa wala nagapanginwala sang ila nga luwasnon- ina para mapalipay ang iban!

- o 3rd – The answer to the prayer – a vision from the Lord... vs. 4-6
- o 3rd- Ang sabat sa pangamuyo- ang palanan-awon halin sa Dios...vs.4-6
 - The 24th day of the first month (*Nisan*) – Daniel was walking beside the Tigris River...
 - Sang ika-24 nga adlaw sang nahauna nga bulan (*Nisan*)- Si Daniel nagapanglakaton sa higad sang suba sang Tigris...
 - Tigris River is one of 2 main waterways (*Euphrates*) that flow through the Middle East...
 - Ang Suba nga Tigris isa sa 2 ka napunuan sang alagyan sang tubig (*Euphrates*) ngs nsgsilig pakadto sa Middle East..
 - 1,150 miles long it runs from modern day Turkey to the Persian Gulf...
 - 1,150 miles ang kalayuon sang dalaganon halin sa moderno nga adlaw sang Turkey pakadto sa Persian Gulf..
 - Likely Daniel was in the city of Babylon – which sits about ½ way down along the river
 - Kaangay nga si Daniel ara sa syudad sang Babiloni- magapungko ka sang tunga nga alagyan padalom pakadto sa suba,,
 - Daniel looked up and saw a vision...
 - Si Daniel nagtangla kag nakita niya ang palanan-awon....
 - A man clothed in linen / with a gold (*Ophir – best quality*) belt around his waist...
 - Tawo nga nagabayong sang linen/ nga may puro bulawan (*Ophir- pinakamaayo nga kalidad*) sa iya nga hawak...
 - His skin was like Beryl (*emerald?*) – the word just means a precious stone...
 - Ang iya nga lawas pareho sa nagaidlaw nga bato (*emerald*)- ang tinaga nagakahulugan sang malahaloon ngabato..
 - His face was as bright as lightening / his eyes like torches of fire...
 - Ang Iya nga nawong nagaigrab pareho sang kilat/ ang Iya mata nagasiga pareho suga...
 - His arms and feet like polished brass (*judgment*) – and his voice like a multitude!
 - Ang Iya nga kamot kag tiil nagaidlaw nga daw sa ginpahining nga saway (*paghukom*)- kag iya nga tingog mabaskog gid nga daw sa ginahod sang mga madamo nga tawo...
 - An almost identical description to Jesus Christ from **Revelation 1:13-15**
 - Daw halos tanan kilala sa laragway ni Jesus Christ halin sa **Pahayag 1:13-15**
 - Some say this was just an Angel – because we will see he needs Michael to help him in battle!
 - Ang iban nagahambal nga ina isa ka Anghel- kay tungod nga aton makita nga kinahanglan niya si Michael sa pagbulig sa iya sa inaway!
 - But other say this was Jesus – and that the Angel who needs help shows up in vs. 10!
 - Pero ang iban nagahambal nga ina si Jesus- kag ang ina nga Anghel nga nagakinahanglan sang bulig nga makita sa vs.10!
- o 4th - The reaction of Daniel to seeing the Lord... vs. 7-11
- o 4th- Ang reaksion ni Daniel sang iya nakita ang Dios...vs 7-11
 - Other men who were with Daniel could not see the vision...
 - Ang iban nga tawo nga kaupod ni Daniel wala gid nakakita sang palanan-awon...
 - But a great terror fell on them – so they ran and hid themselves...
 - Pero ang dako nga kahaladlukan nag abot sa ila- gani sila nagdalagan kag nagpanago..
 - Much like when Paul encountered Jesus along the road to Damascus – **Acts 22:9**
 - Pareho gid sang si Pablo nasugata si Jesus sa dalan pakadto sa Damascus- **Binuhatan 22:9**
 - Or the servant of Elisha in **II Kings 6** – when the King of Syria tried to arrest Elisha...
 - Ukon ang alagad nga si Elisha sa **II Hari 6**- sang ang Hari sang Syria nagtingwa nga dakpon si Elisha...

- He sent a great army – and when the servant of Elisha saw them – he panicked!
- Nagpadala siya sang madamo nga soldado- kag sang nakita sang mga alagad ni Elisha ang mga soldado- sila nagsalasala!
- Then Elisha prayed for the Lord to open they eyes of his servant...
- Dayon nagpangamuyo si Elisha sa Dios para abrihan ang mga mata sang iya mga alagad..
- The servant looked up – and the hillside around Elisha was filled...
- Ang mga lagad nagtangla- kag ang bungyod nga nagapalibot kay Elisha narumpag..
- Horses and chariots of fire – an army of angels surrounding the army of Syria!
- Mga kabayo kag mga karwahe- mga soldado sang mga Anghel nagapalibot sa mga soldado sang Syria!
- It is easy in life to forget that what we can see – is only part of the world around us...
- Mahapos lang sa aton kabuhi nga malipat nga kon ano ang aton nga makita- nga ina parte lang sang kalibutang nga nagapalibut sa aton..
- There is a Spiritual world that exists – full of both Angels and demons...
- May ara sang Espirituhanon nga kalibutan nga nagaluntad- napun-an sang duwa ka mga Anghel kag mga demonyo..
- And that even when everything seems to be against us – we can think we are lost...
- Kag bisan pa nga ang tanan daw
- The reality is with j – no matter who is against us – they are the ones who need to fear!
- Ang matuod kaupod si Jesus- bisan sin-o pa ang batok sa aton- sila ang isa nga kinahanglan nga mahadlukan!
- Daniel was left alone when he saw this great (*gadol*) vision...
- Si Daniel nagaisahanon sang iya nakita ang dako (*gadol*) nga palanan-awon..
 - And his strength left him – and fell face down onto the ground (*like a deep sleep*)...
 - Kag nagpalangluya siya-kag ang iya siya nalipong sa duta (*pareho nga namoukan siya sang tulog*)...
 - There is a common occurrence in some churches called ‘being slain in the Spirit’...
 - May ara sang permi nga nagakalatabo sa iban nga mga simbahan nga ginatawag nga “mga napatay sa Espirito..
 - Where people lay hands on each other fall over backwards ‘in the presence of the Lord’...
 - Nga kon sa diin ang mga tawo nagatungtonganay sang ila nga mga kamot sa isa kag isa kag sa hinali lang nga natumba sa presensya sang Dios...
 - The question has often been asked – is this really a ‘manifestation of the Spirit’
 - Ang pamangkot nga kis a ginapamangkot- ini bala matuod nga ‘pagpakita sang Espirito’
 - Interestingly only non believers ever fall backwards – **John 18:6**
 - Ka interesado gid kay ang mga di-tumuluw lang ang nagkalatumba- **Juan 18:6**
 - Believers all fall face forward when they come into the presence of God...
 - Ang tumuluw nagahapa sa kon sila maga atubang sa presensya sang Ginoo..
 - God will never contradict His Word – **I Corinthians 14:32**...
 - Wala gid ginakontra sang Ginoo ang Iya nga Pulong - **I Corinto 14:32**
 - If we want to know if a doctrine is from God – we only need to open the Bible and look!
 - Kon gusto naton nga mahibalan kon ang dojtrina halin sa Ginoo- kinahanglan lang naton nga abrihan ang Biblia kag lantawon!
- In the light of the glorious presence of God... vs. 10
- Sa kasanag sang kahimayaon nga presensya sang Ginoo...vs 10
 - All of the vigor/goodness of Daniel – became no more than frailty / rottenness!
 - Ang tanan nga kusog/kaayo ni Daniel-nangin maluya
 - But an Angel appeared and touched him – so he could get up on his knees and hands...

- Pero may isa ka Anghel nga nag-abot kag nag-uyat sa iya-para siya makaluhod kag makapanukod ...
- And the Angel spoke to him – you are greatly loved – and I have been sent to you...
- Kag nagsiling ang Anghel sa iya- palangga ka sang Dios- kag ginpadala ako diri sa imo,...
- At which point Daniel was able to stand up – though still shaky on his knees!
- Sa diin bala nga punto si Daniel makatindog- kay tungod ang iya tiil nagapangurog sa gihapon!
- We may think we look pretty good - but to God our goodness is filthy rags - **Isaiah 64:6**
- Nagahunahuna kita nga kita maayo tulukon- pero sa Ginoo ang aton kaayo pareho sa mahigko nga trapo- **Isaiah 64:6**
- We are REALLY bad people - we are all / every one of us – TOTAL sinners...
- Kita MATUOD gid nga indi maayo ngatawo- tana kita / ang tagasa sa aton- **KABILUGAN** mga makasasala...
- And the penalty for being a sinner – is eternal death – hell - **Romans 6:23**
- Kag ang bayad sang makasasala- wala katapusan nga kamatayon- **impierno- Roma 6:23**
- Yet God loved us so much He REACHED DOWN and gave His life for us – **I John 4:10**
- SA baylo ginahigugma gid kita sang Ginoo **GINLAMBOT NIYA KITA** kag ginhatag Niya ang Iya nga kabuhi sa aton - **I Juan 4:10**
- And now He SPEAKS TO US – not as lost sinners – but as beloved friends – **John 15:15**
- Kag subong **NAGAHAMBAL SIYA SA ATON**- indi nga mga ulipon - kundi bilang Akon mga hinigugma nga mga abyan- **Juan 15:15**
- He opens up His throne room to us where we can find Grace and Mercy so we CAN STAND!
- Iya pagabuksan ang Iya nga trono para sa aton nga kon sa diin aton makita ang Grasya kag Kalouy para kita **MAKATINDOG!**
- **Hebrews 4:16**–“Let us therefore come boldly to the throne of grace, that we may obtain mercy and find grace to help in time of need.”
- **Hebreo 4:16**- “Gani indi kita magkatahap nga magpalapit sa trono sang Dios nga maluluy-on para mabaton ta ang kaluoy kag bulig sa oras nga kinahanglan naton.

● **2ND – BATTLING WITH FALLEN ANGELS... VS. 12-21**

● **2ND- NAGPAKIG-AWAY SA ANGHEL...VS.12-21**

o 1st – God heard the prayer of Daniel... vs. 12

o 1st- nabatian sang Ginoo ang panagmuyo ni Daniel...vs 12

- From the first day Daniel started praying – the Angel was sent with the answer...
- Halin sa una nga adlaw si Daniel nagsugod sang pagpangamuyo- ang anghel nagpadala sang sabat...
- Yet Daniel had been praying and fasting for three weeks...
- Busa si Daniel nagpangamuyo kag nagpuasa sa sulod sang tatlo ka semana..
- I am sure there were moments when he might have wondered if the answer was coming!
- Sigurado gid ko nga may ara sang tion nga siya nagatingalan nga kon maabot pa bala ang sabat sang iya nga pangamuyo...
- I fear far too often we give up in prayer too quickly...
- Nahadlok man kita kon kis a kadasig lang sa atonmadulaan sang paglaom sa pagpangamuyo..
- God says that we are to ask / seek / and knock – **Luke 11:9** - and so we do - once...
- Naghambal ang Ginoo nga kinahanglan naton nga magpangayo/ nagatinguha/ kag manuktok- **Lucas 11:9**- kag gani aton himuon- liwat...
- But we are not to just go to Jesus once – we are to be constantly seeking Him...

- Pero indi lang kita nga magpalapit kay Jesus nga ka isa lang- kinahanglan naton nga permi Siya pangitaon....
- I imagine we will be amazed at how much God wanted to do in our lives...
- Ginahanduraw ko nga kita makibot kon daw ano ka dako ang gusto nga himuon sang Ginoo sa aton nga kabuhi...
- But it never happened simply because we gave up too quickly!
- Pero indi na ina matabo kay tungod nga kadasig lang sa aton mag-untat!
- o 2nd – Spiritual warfare kept Daniel from getting the answer... vs. 13
- o 2nd- Espirituhanon nga pag-inaway amo ang nagdala kay Daniel nga makuha ang sabat- vs 13
 - The Prince of Kingdom of Persia withstood the Angel for 21 days...
 - Ang pangulo sang Ginuharian sang Persia ginsablagan ang Anghel sa sulod sang 21 ka adlaw...
 - There is a lot of speculation about who / or what – this ‘Prince of Persia’ was...
 - May ara sang madamo nga mga haumhaum parte kay sin-o/ukon ano- ang ini nga ‘Pangulo sang Persia..
 - Some would argue that it was just Cyrus – but how could he ‘withstand’ an Angel...
 - Ang iban nagalalis nga ina si Haring Cyrus- pero paano siya ‘makaatubang sa Anghel...
 - It is more likely that this was the demonic power behind the Kingdom of Persia!
 - Daw pareho sini nga amo ini ang gahom sang mga demonyo sa Ginuharian sang Persia!
 - In fact satan is addressed in **Ezekiel 28** – as the king of Tyre!
 - Sa pagkamatuod ginhambal ni Satanas sa **Ezekiel 28**- bilang hari sang Tyre!
 - Who knows – there is likely even a prince of the United States of America (*not Donald*)
 - Sin-o nakahibalo- may ara sang bisan ang Pangulo sang United States of America (*Indi si Donald*)
 - Until Michael the Archangel (*chief captain*) came to help him...
 - Hasta nga si Micael ang Arkangel (*pangulo*) nagkadto para magbulig...
 - Michael appears to be the guardian Angel over Israel – ‘your prince’ in verse 21...
 - Si Micael nagpakita para mangin guardia nga Anghel sa Israelinhon- bataon nga pangulo sa verse 21..
 - Michael is also the main rival to satan – he fought with him for the body of Moses – **Jude 9**
 - Si Micael man ang panguna nga karibal ni Satanas- nakig-away siya batok sa lawas ni Moises -**Judas 9**
 - He was also the one who kicked satan out of heaven – **Revelation 12:7**
 - Kag siya man ang nagsipa kay Satanan pagguwa sa langit- **Pahayag 12:7**
 - Too often people make the mistake of thinking satan is the equal of God...
 - Kon kis a makahimo ang tawo sang sala sa pagpinsar nga si satanan pareho sa Ginoo...
 - If you are looking for an equal – it would be Michael – who always seems to beat him up!
 - Kon aton tulukon nga alalangay- ina pareho kay Micael- nga permi naga kastigo sa iya!
 - What the Bible has to say about demonic powers...
 - Ano bala ang nahambal sang Biblia parte sa gahom sang mga demonyo...
 - **Revelation 12:4** - 1/3 of the angels (*stars*) rebelled along with satan (*dragon*) against God...
 - Pahayag 12:4- 1/3 sang mga Anghe (bituon) ang nag-upod kay satanas (*dragon*) batok sa Ginoo..
 - As a result God cast them out of heaven - they were banished to the earth...
 - Bilang resulta gin pagguwa siya sang Ginoo sa langit- sila ginpahalin sa duta,...
 - But there is a final judgment that awaits these fallen angels - **Jude 1:6**
 - Pero may ara sang katapusan nga paghukom ang nagahulat sa sini nga mga gindagdag nga mga anghel- **Judas 1:6**
 - When they will be cast into the Lake of Fire prepared for them - **Matthew 25:4**

- Sang sila itagbong sa linaw nga kalayo nga ginprepara para sa ila - **Mateo 25:4**
- The NT only mentions satan/demons 83 times – but the name of Jesus – 941 times!
- To often the people in the church focus on cults / satan / evil things...
- The Bible focuses on Jesus – so that is where we should put our focus as well!
- Ang Biblia nagasentro kay Jesus- gani dira man naton ibutang ang aton nga panulok!
- We do not have to worry about satan – we know the ultimate fate of him and his minions!
- Indi naton kinahanglan nga kabalak-an si satanas- kbalo kita kon ano ang iya madangatan kag ang iya mga tinawo!
- One day we will even judge the ‘fallen’ angels – **I Corinthians 6:3**
- Isa ka adlaw bisan ang mga anghel pagahukman- **I Corinto 6;3**
 - Already Jesus has given us complete power over fallen angels...
 - Ginhatagan na kita ni Jesus sang bug-os nga kusog batok sa mga anghel..
 - **Luke 10:19** - “Behold, I give you the authority... over all the power of the enemy.”
 - **Lucas 10:19**- “Ginhatagan ko kamo sang awtoridad para madaog ninyo ang mga demonyo kag ang tanan nga gahom sang aton nga kaaway nga si satanas, kag wala sing may makahalit sa inyo.
 - But it appears one day we will also take part in helping judge the fallen angels!
 - Pero sa ulihi sa isa ka adlaw makabulig kita panghukom sa mga gindagdag nga mga Anghel!
 - We will look at satan in amazement - this is the guy who caused all that trouble!
 - Magatulok kita kay satana nga may kahayanghag- nga amo ini ang tawo nga naggdala sang tanan nga mga kagamo!
 - **Isaiah 14:16** - “Everyone there will stare at you and ask, ‘Can this be the one who shook the earth and the kingdoms of the world?’”
 - **Isaias 14:16**- Himutaran ka sang mga patay kag maghunahuan sila, indi bala nga amo ini ang tawo nga nagpakurog sa mga tawo sa kalibutan kag nagpahadlok sa mga ginharian?
- But until that day we are in a Spiritual Battle...
- Hasta sa sina nga adlaw ara kita sa espirituhanon nga pagpakig-away...
 - So often in life we miss who the real enemy is - we look at the people...
 - Gani kon kis a sa aton nga kabuhi indi naton makita kon sin-o gid ang matuod nga kaaway-nagatulok kita sa mga katawhan...
 - But people are puppets - being told what to say – blinded by the God of this world...
 - Pero ang tawo daw mga monyika- ginasugo kon ano ang hambalon-ginbulag sang Ginoo sa sini nga kalibutan..
 - Imagine the foolishness of trying to argue with a puppet - you do not get far!
 - Gani hunahunaa ang isa ka buang nga tawo nagatingwa nga maglalis sa mga monyika- indi kita layo dira!
 - **Ephesians 6:12** – “For we do not wrestle against flesh and blood, but against principalities, against powers, against the rulers of the darkness of this age, against spiritual *hosts* of wickedness in the heavenly *places*.”
 - **Efeso 6:12**- “Kay ang aton kaaway indi mga tawo, kundi ang mga malain nga mga espirito nga nagapamuno nga may gahom. Ini sila nagahari sa kalautan nga ara sa kalibutan, kag ara man sila sa ibabaw.
 - The key is to go at the one who is in control - attack the root problem!
 - Ang yabi amo ang pagkadto sa isa nga naga kontrolar- atakihon ang napunuan nga problima!
 - The powers behind the people – principalities / powers / rulers of darkness / spiritual hosts
 - Ang gahom sa likdo sang tawo- nagapanguna/ mga gahom/ manuggahom sang kadudulman/ espritual nga tagbalay!

- Some believe that these may even be rankings in the demonic world!
- Iban nagapati nga ini nagapanguna sa sini nge demonyohanon nga kalibutan!
- And we need to fight the war with spiritual weapons...
- Kag kinahanglan naton nga magbato sa inaway nga may kaupod nga mga espiritohanon nga mga taming..
 - **II Corinthians 10:4-5** - "The weapons of our warfare *are* not carnal but mighty in God for pulling down strongholds, casting down arguments and every high thing that exalts itself against the knowledge of God, bringing every thought into captivity to the obedience of Christ."
 - **II Corinto 10:4-5**- "Kundi ang gahom sang Dios amo ang armas nga amon ginasaligan. Amo ini ang amon nga ginagamit sa pagdaog sa sala nga mga rason sang mga tawo nga bugalon kag indi magpati sa mga pagpanudlo sang Dios. Bisan ang ila sala nga mga rason nga pareho sang mabakod nga pader nga nagasablag sa ila nga pagbaton sang kamatuoran ginaguba namon. Ginakombinsi namon ang ila nga hunahuan para magmatinumanon sila sa mga sugo mo Cristo.
 - In military battles - the hardest target to defeat is a fortress...
 - Sa military nga pag-inaway- ang mabudlay nga targeton para pierdihon amo ang pamakod...
 - A high walled - well-defended city - was ready to repel any enemies attack...
 - Mataas nga pader- maayo magdependa nga syudad- handa nga batuan ang bisan ano nga kaaway ang mag ataki.
 - If you come at them with sticks and stones - you are doomed to fail..
 - Kon magkadto ka sa ila nga ang imo dala lipak lang ka bato- gindala mo lang ang imo kaugalingon sa kapaslawan...
 - You needed specialized tools - siege ramps - catapults - to pull down the fortress!
 - Kinahanglan mo sang espesyal nga mga kagamitan- dulhugon nga pader- tirador- para para butungod ang pamakod!
 - If we come at satan in our own power/strength - we are doomed to fail...
 - Kon kita magpalapit sa kay satanas sa aton kaugalingon nga gahom/ kusog- gadala lang kita sang kapaslawan..
 - The only way to take on our enemy is with in the power of God!
 - Ang pamaagi lang nga para makabato kita sa aton nga kaaway amo ang pagkapot sang gahom sang Ginoo!
 - **I John 4:4** - "He who is in you is greater than he who is in the world."
 - **I Juan 4:4**- Kamo iya sang Dios nga mas gamhana sa nagagahom sa kalibutan.
 - Then our enemy does not stand a chance - Jesus has ultimate power and authority!
 - Dayon ang aton nga kaaway wala gid sang padaug - si Jesus may ara sing labing daku nga gagom kag awtoridad!
 - In Christ we have victory - no weapon can defeat us - **Isaiah 54:17!**
 - Sa kay Jesus may ara kita sang Kadalag-an- wala sang kagamitan nga makapierde sa aton- **Isaias 54:17!**
- o 3rd – Daniel was speechless / unable to stand in the presence of the Angel... vs. 14-19
- o 3rd- Si Daniel indi makahambal/ indi makatindog sa presensya sang Anghel...vs 14-19
 - The Angel came to give understanding about what will happen to Israel in the later days...
 - Ang Anghel nag-abot para ipaintiendi ang parte kon ano ang matabo sa israelinhon sa paalaabuton...
 - It was too much for Daniel – and he again fell to the ground – speechless...
 - Ina tuman nagid para kay Daniel- kag sa liwat siya natum a sa duta- indi makahambal...
 - But then one like 'the sons of men' came and touched the lips of Daniel...
 - Pero may isa ka pareho nga 'anak sang tawo nga nag-abot kag naghikap sang bibig ni Daniel..
 - Presumably it is the Angel who again reaches out to strengthen the Prophet...

- Ginhaunhaum nga isa ka Anghel nga kon sa diin nagbulig para pabakuod ang propeta....
- And Daniel tells him the visions have left him overwhelmed and full of sorrow!
- Kag ginhambalan siya ni Daniel sang palanan-awon nga nagpabilin nga nahalawha kag napun-an sang kasubo!
- **Revelation 10:10** – “It was as sweet as honey in my mouth. But when I had eaten it, my stomach became bitter.”
- **Pahayag 10:10**- “Ginkuha ko ang kasulatan sa iya nga kamot kag ginkaon ko dayon. Daw honey matuod ang iya nga katam-is sa akon nga baba, pero pagkatulon ko na, nagpait sa akon nga tiyan...
- Knowing the truth – what will happen in the future – is a two-edged sword...
- Ang pag ihibalo sa kamatuoran- kkon ano ang matabo sa palaabuton- amo ang duwa ka sulab sang espada...
- One the one hand it is amazing to read prophecy and understand what is coming...
- Sa pihak nga bahin dalayawon gid nga magbasa sang propesiya kag intiendihon kon ano ang matabo...
- It brings the events of this crazy world around us into focus – sweet to the mouth...
- Nagadala sa aton sang mga nagalatabo sa kabuungan sang sini nga kalibutan nga nagapalibot sa aton sa pag sentro- katam-isa sa baba....
- But at the same time we also realize the horror that awaits those who reject Jesus...
- Pero sa pareho nga tion aton man na realisar ang kahaladlukan nga nagahulat sa mga tawo nga ginasikway si Jesus...
- Not just the tribulations that are coming – but the eternal separation at the end – bitter!
- Indi lang ang kalalat-an ang magaabot- pero ang wala katapusan nga separasyon sa katapusan- mapait...
- Daniel could not stand in the presence of the Lord – he had no breath to speak... vs. 17
- Si Daniel indi na makatindog sa presesnya sang Dios- wala siya sing ginhawa para makahambal...vs.17
 - So the angel touched him a 3rd time – do not fear / peace be to you / be strong...
 - Gani ginhikap siya sang Anghel sa 3rd nga tion- indi magkahadlok/ ang kalinong ara sa imo/ magpabakod..
 - With that Daniel was able to compose himself – and was ready to listen!
 - Tungod sina gintingwaan ni Daniel ang iya nga kaugalingom- kag handa nga mamati!
 - In **Matthew 22:11-14** Jesus gave the parable of the wedding feast...
 - Sa **Matteo 22:11-14** ginhatag sang Ginoo ang palaanggirang sang punsyon sang kasal..
 - One man came in HIS clothes - HIS righteousness – HIS own good works...
 - May isa ka tawo nga maabot nagasuksok sang Iya nga panapton/ IYa pagkamatarong- Iya maayo nga mga binuhatan...
 - The master asked him how he had come without the wedding clothes (*white robes*)...
 - Ang master nagpamangkot sa iya paano ka makakadto nga wala nagasuksok sang panapton nga pangkasal (*puti nga kunop*)..
 - The man was speechless – muzzled – and he was cast into outer darkness!
 - Ang tawo indi makahambal- ginabusalan- kag siya ginhaboy sa guwa nga kadudulman!
 - A lot of people think that they will be able to reason with God on Judgment day...
 - Madamo sang mga nga nagapinsar sila nga puwede sila maka rason sa Ginoo sa adlaw sang paghukom...
 - Plead their case – argue their merits - and try to weasel their way into heaven...
 - Magpakitluoy sang ila nga kaso- lalison ang ila nga
 - But in the presence of the Lord – we are speechless – silent before a Holy God!

- Pero sa presensya sang Dios- kita indi makahambal- nagahipod sa atubangan sang Balaan nga Ginoo..

- o 4th – Battling the prince of Greece... vs. 20-21
- o 4th- Pagpakig-away sa pangulo sang Persia..vs.21-21
 - The Angel was there to reveal what was written in the Scripture of truth...
 - Amg Anghel yara didto para ipakita kon ano ang nasulat sa kasulatan sang kamatuoran..
 - In other words – the future events that had already been determined by God (*Daniel 11-12*)...
 - Buot silingon- ang palaabuton nga matabo nga gintalana na sang Ginoo- (*Daniel 11-12*)...
 - After which he would return to battle – but this time with the Prince of Greece...
 - Pagkatapos sini siya magabalik sa pagpakig-away- pero sa sini nga tion sa Pangulo sang Greece..
 - With the fall of Medo-Persia – the new demonic power behind the Grecian world empire!
 - Kaupod ang kalaglagan sang Medo-Persia- ang bag-o nga gahom sang demonyo sa likod sang Grecian world Empre!
 - Just because we have victory over satan in one area – does not mean the war is over...
 - Kay tungod may ara kota sang kadalag-an sa idalom ni satanas sa isa ka lugar- wala nagakahulugan nga ang inaway natapos na...
 - Trials in life are like storms - they come and go - but in Jesus we know who wins!
 - Ang mga kabudlayan sa aton kabuhi pareho sa bagyo- nagaabot kag nagadula- Pero sa kay Jesus kabalo kita kon sin-o ang madaug!